

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 148, 315, 303, 305

Čtení: Iz 42, 1 – 9

Text: **Mt 7, 28 – 8, 1** *Když Ježíš dokončil tato slova, zástupy žasly nad jeho učením; neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákoníci. Když sestoupil z hory, šly za ním velké zástupy.*

Začal školní rok, dětem i učitelům jsme právě požehnali a děti se rozběhly do nedělní školy a v týdnu i do školy základní nebo dokonce střední.

Tajemství dobrého učitele je v umění získat si důvěru žáků. Učivo oblíbeného učitele žáci doslova hltají, zatímco neoblíbený se může snažit sebevíc a děti ho i s učením budou ignorovat. Je to záležitost dobrých vztahů a osobnosti učitele.

Ježíš v evangeliích vystupuje mimo jiné také jako učitel. V Janově evangeliu se dokonce setkají na jakési učitelské poradě učitel Izraele Nikodém a učitel od Boha Ježíš. Nikodém říká Ježíšovi: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha“. A to je také první věc, kterou bych chtěl v dnešním kázání zdůraznit. Mnozí z nás chápeme Ježíše jako Božího Syna, jako našeho Spasitele, jako Mesiáše a Pána. Ale on je to také náš učitel. Ne třídní učitel, ale přímo prvotřídní učitel. Ten nejlepší učitel. Učitel života. A zástupy, které vyučoval doslova nad jeho učením žasly.

Jak Ježíš učil? Dá se říci, že velmi didakticky a moderně. Používal názorné obrazy ze života. Jednotlivé otázky probíral z více pohledů. Učil interaktivně. Vedl s posluchači rozhovor. K objasnění aktuálních otázek využíval situační události. Reagoval na aktuální dění a komentoval ho. Vedl posluchače tak, aby odpovědi na své dotazy nalézali sami. Jeho kázání nikdy nebyla povrchní a často vyžadovala předchozí znalost Starého zákona. Jeho způsob učení lidi vtahoval do děje a své učedníky vždycky vyzýval k vyjádření jejich vlastního názoru. Posluchače tak fascinovalo nejen Ježíšovo učení ale i osobnost samotného učitele.

Evangelista Matouš popisuje reakci posluchačů jako úžas. Řecký výraz může na tomto místě znamenat celou škálu reakcí od vzrušeného obdivu až po zděšení. V každém případě Ježíš nebyl ani trochu nudný učitel, ale vždycky stoprocentně svým výkladem zaujal. Jistě působil kontroverze. Byl provokativní. Reakce na jeho kázání se lišily podle toho, kdo se zrovna cítil být tou potrefenou husou.

Víme však také to, že prvotní fascinace Ježíšovým učením ještě neudělala ze všech lidí jeho učedníky. Mnozí po jeho kázání řekli: „To je hrozná řeč, kdo to může poslouchat!“ a odešli od něj. Ježíšovo učení lidi rozdělovalo. Někteří zůstali pouhými posluchači či dokonce jen užaslými diváky, ale učedníky se nikdy nestali. A tak zpočátku sice šly za Ježíšem velké zástupy, ale ty postupně řídly a když Ježíš pro své učení stanul před soudem, rozprchli se i jeho nejbližší učedníci. To ale předbíháme.

Chci tím jenom říci, že Ježíš nemluvil tak, aby si zástupy naklonil. Nebyl to žádný populistický politik, kterému by šlo jen o to získat co nejvíce hlasů. To také plyne z Matoušova popisu Ježíšova působení: „Nebot' je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákoníci.“ Přičemž slovo „exúsian“, které je tu přeloženo jako „moc“ znamená spíše „pravomoc“. To je důležité si uvědomit, abychom neudělali z Ježíše někoho, kdo měl nad lidmi moc, kdo je ovládal, kdo je dovedl šikovně zmanipulovat, kdo je dokázal brilantní rétorikou strhnout na

svou stranu, jako to dokáže kdejaký šílenec, co chce mít pod palcem nejlépe celý svět. Ježíš nemluvil k lidem z pozice moci. Spíše naopak. Pro Ježíše je charakteristický Izaiášův popis Božího služebníka, který vypadá takto: „Zde je můj služebník, jehož podepírám, můj vyvolený, v němž jsem našel zalíbení... Nekřičí a hlas nepozvedá, nedává se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, nezhasí knot doutnající. Soud vyhlásí podle pravdy.“

Ježíšova moc nespočívala v ovládnutí mas, v lichocení ani v planých slibech. Ježíš soudil podle pravdy. Bez křiku, bez násilí, bez halasně reklamy. To je něco docela jiného, než snahy leckoho z nás, dnešních Ježíšových vyznavačů, kteří se snažíme církev všelijak zviditelnit, učinit ji tak nějak přijatelnější, pokusit se lidi zmáknout tak, aby dělali co chceme my. Ale Ježíš neužíval svou moc k manipulaci. Zástupy jej následovaly, protože poznaly Ježíšovo zmocnění, oprávnění, právo něco kázat. Poznaly v něm přirozenou autoritu. Ježíš dokonce ani za lidmi nechodil, ale lidé chodili za ním. Ptali se po něm a hledali ho.

Ježíšova autorita plynula z toho, že vykládal zákon z pozice zákonodárce, z pozice toho, kdo zná záměr a ducha zákona. Zákoníční právníci a farizeové šli po literě zákona. Jejich přístup vypadal takto: „Dělej, co je psáno a moc nad tím nepřemýšlej. Důležité je, abys navenek působil jako vzorný a bezúhonný, ale myslet si můžeš co chceš“. Ježíš naproti tomu říká, že záleží právě na tom, co si myslíš a jak to cítíš. Od toho se pak odvíjí, co děláš. Zákonická morálka fungovala v rámci vnějších nařízení: musíš konat dobro a nesmíš konat zlo. Ježíšova etika vycházela ze změněného srdce: chci konat dobro a nechci konat zlo. Zákoníci strašili: Kdo zhřeší, bude potrestán. Ježíš hříšníkům věřil a povzbuzoval je: Jdi a už nehřeš.

Ježíšovo učení nebylo tak zcela jiné než učení zákoníků. Ani že by zákoníkům šlo o špatnou věc. Všem šlo o naplnění Božího zákona. Jenže Ježíš na to šel úplně jinak. Zákoníkům tak nějak chyběl rozměr milosrdenství a lásky a jakési Boží velkorysosti a svobody. Zatímco Ježíš jako Boží Syn stavěl milosrdenství výše než formální zbožnost. A tímto lidským přístupem, či lépe řečeno, tímto Božím přístupem získal autoritu a oprávnění lidem kázat a dokonce jim i něco přikazovat, tedy učit je zachovávat přikázání. V tomto duchu, tedy v Ježíšově duchu, čili v Duchu svatém máme i my jít ke všem národům a získávat Kristu učedníky, křtít je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učit je, aby zachovávali všechno, co nám Ježíš přikázal.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, máme tě rádi, rádi se k tobě modlíme, rádi ti zpíváme, ale učit se nám moc nechce. Říkáme si, že máme dost jiných povinností, školu, kroužky, práci, nebo že už máme kostel vychozený, případně, že už jsme na to staří. Prosíme, dej nám ještě šanci, ať si to u tebe opravíme. Amen.*

Přímělná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, prosíme tě za všechny školáky, ale i učitele. Pane, ať se nikdo školy nebojí, ať nejsou ve škole šikanováni ani děti ani učitelé. Prosíme, nauč nás hospodařit s časem, abychom nezanedbávali tvé vyučování a snažili se tvá přikázání pochopit a uvést do praxe. Pane, modlíme se za místa na světě, kde jsou lidé negramotní a nedovedou číst a psát. Prosíme ale také za lidi mezi námi, kteří postrádají znalost bible, kteří neznají evangelium a jsou negramotní duchovně. Prosíme za ty, kteří vidí církev jako zaostalou, tmářskou a zpátečnickou organizaci, a nechápou, že tvé učení je naopak nadčasové a pokrokové. Pane, prosíme za církev, ať je popředu v objevování tajemství tvého stvoření. Ať je tabounem lidského poznání. Kéž lidi přitahuje tvoje moudrost, tvé učení a tvá přikázání. Pane Ježíši, kéž nepolevujeme v poznávání tebe, našeho spasitele a Pána a témuž učíme i lidi kolem nás. Amen.*